

О.В. ЧЕРНЯВСЬКА, д.е.н., проф., **О.А. ГОРБУНОВА**, маг., ВНЗ
УКООПСПЛКИ ПУЕІТ, Полтава

ФІНАНСОВА СПРОМОЖНІСТЬ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА НАПРЯМИ ЇЇ ДОСЛІДЖЕННЯ

В ринкових умовах господарювання ефективно функціонування підприємства, результативність управлінських рішень значною мірою впливають на фінансову спроможність суб'єкта господарювання, зміст якої відображає достатній фінансовий стан та визначає передумови виникнення нових потенційних можливостей підприємства. Тому забезпечення фінансової спроможності є пріоритетним напрямом фінансової політики підприємства, який потребує системного і комплексного вивчення виробничо-господарської та фінансової діяльності суб'єктів з метою активізації економічного розвитку.

Досягнення фінансової спроможності потребує мобілізації внутрішніх і зовнішніх фінансових ресурсів та оперативної оцінки їх формування і використання для забезпечення фінансової рівноваги, що є основою стійкого зростання та нарощування ринкової вартості підприємства.

Золоте правило фінансування та золоте правило економічного розвитку підприємства є головними індикаторами управління фінансовою спроможністю суб'єкта господарювання і визначають не тільки якісний, але й кількісний зміст даної категорії. Золоте правило фінансування визначає умови ефективного функціонування підприємства, вимоги до формування сукупності елементів активів і пасивів та шляхи оптимізації грошових потоків, а золоте правило економічного розвитку може визначити економічний потенціал і масштаби діяльності підприємства, необхідність підвищення ефективності використання всіх наявних ресурсів, витрати виробництва і обігу [7, с. 178-179]. Наведені правила характеризують економічний розвиток підприємства, що є головним фактором забезпечення фінансової спроможності.

Здійснене дослідження підходів до оцінювання фінансової спроможності підприємства довело, що на даний момент відсутні узгоджені методи його визначення, проте переважна більшість методів зводиться за суттю до оцінки різних складових фінансового стану підприємства [1; 2; 3]. Так, Поддєрьогін А.М. пов'язує фінансову спроможність з фінансовим забезпеченням [2, с. 73], Савицька Г.В. аналізує оборотність капіталу та здатність підприємства до саморозвитку [1, с. 17]. Алексєєва А.І. та група авторів акцентують свою увагу на результатах діяльності підприємства, що є основним мірилом стабільного фінансового стану [3, с. 439-440]. Методики, що розробляються державними органами влади спрямовані на оцінку фінансової спроможності в конкретних умовах: при приватизації, при залученні кредиту, банкрутстві, інвестиційній привабливості та інше [5, с. 178].

На наш погляд, в таких підходах простежується обмежене розуміння сутності фінансової спроможності, тому можна рекомендувати власний підхід до визначення фінансової спроможності, а також метод оцінки, оснований на наукових працях, в яких досліджувалася фінансова спроможність регіонів України та резерви її нарощення [4; 6].

Фінансову спроможність слід розуміти як економічну категорію, що використовується для оцінки фінансового положення підприємства, та визначається як сукупність характеристик фінансового стану суб'єкта господарювання, які сприяють досягненню стратегічних, тактичних та оперативних цілей організації бізнесу за рахунок забезпечення фінансової достатності, стійкості та дієздатності підприємства.

Фінансову спроможність суб'єкта господарювання пропонуємо оцінювати за допомогою системи показників, які комплексно характеризують підприємство за напрямками:

- 1) достатність (майновий стан, ресурсний фінансовий потенціал, економічний розвиток);
- 2) стійкість (ліквідність, платоспроможність, кредитоспроможність);
- 3) дієздатність (прибутковість, ділова активність).

Кожна із вказаних вище груп характеристик фінансової спроможності відображає певний суттєвий аспект цієї категорії, тобто дію однієї групи факторів на спроможність підприємства в цілому.

Розроблена нами методика визначення рівня фінансової спроможності суб'єкта господарювання, що поєднує багатоаспектні характеристики фінансового стану та надає можливість правильно оцінити ситуацію на ринку, знайти найбільш вразливі місця, сформулювати стратегічні й тактичні цілі діяльності підприємства, буде опублікована в окремій статті. Резерви виявлення та планування фінансової спроможності допоможуть забезпечити раціональне використання фінансових ресурсів та їх ефективне управління. Це дасть змогу, по-перше, задовольняти економічні та соціальні потреби підприємства шляхом підвищення позитивних грошових потоків, і по-друге – це є передумовою виникнення нових можливостей розвитку та забезпечення конкурентних переваг в сучасних умовах.

Список літератури: 1. Анализ хозяйственной деятельности / *Савицкая Г.В.* – М.: ИНФРА-М, 2004. – 425 с. 2. Фінансовий менеджмент / *Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін.* – К.: КНЕУ, 2005. – 535 с. 3. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности / *А.И. Алексеева, Ю.В. Васильев, А.В. Малеева, Л.И. Ушвицкий.* – М.: КноРус, 2007. – 672 с. 4. *Камінська І.М.* Інтегральна оцінка фінансової спроможності регіонів України // Актуальні проблеми економіки. – Київ: Нац. академія управління. – 2008. - №5. – С. 92-101. 5. *Костирко Р.О.* Нормативно-правове забезпечення контролю та аналізу фінансової стійкості підприємства // Економіка та право. – Донецьк: Нац. академія наук України. – 2009. - №3. – С. 173-181. 6. *Вахович І.М., Камінська І.М.* Резерви нарощування фінансової спроможності регіонів України // Актуальні проблеми економіки. – Київ: Нац. академія управління. – 2010. - №3. – С. 187-196. 7. *Турило А.М., Зінченко О.А.* Теоретико-методичні засади узагальненої оцінки підприємства з позиції його фінансово-економічного розвитку // Актуальні проблеми економіки. – Київ: Нац. академія управління. – 2010. - №8. – С. 177-182.

О.Р. КУЗЬМИЧ, студ., НУВГП, Рівне

ТЕНДЕНЦІЇ В ОПЛАТІ ПРАЦІ АУДИТОРІВ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день важко уявити собі будь-яку велику компанію, яка б не користувалася послугами професійного аудиту, що обумовлено інтенсивним